

Landsbyer kan blive fremtidens grønne åndehuller

Giv plads til eksperimenter og sørg for en ordentlig infrastruktur! Så har landsbyerne en god chance, for folk vil gerne leve der – også i fremtiden. Det fremgik af debat på Folkemødet, hvor Sønderborg var i panelet.

Hvordan ser det ud i samfundet i 2050? Vil landområderne og provinsen ligge øde, mens alle klumper sammen i megabyer? Og hvad vil der ske med landsbyerne? Er det bedst at tromle nogle af de mest udpinte ned, som det er foreslået i en ny rapport om landdistrikters fremtid fra Dansk Byplan Laboratorium? Dette spørgsmål blev sat på spidsen på Folkemødet på Bornholm som et led i projektet DK2050, som Sønderborg er deltager i. Formanden for kultur-, borger- og fritidsudvalget i Sønderborg Kommune, Charlotte Riis Engelbrecht (S), der også sidder i landdistriktsudvalget, var i panelet.

Faktisk viser ét af de fire fremtidsscenerier for 2050, ”Green State”, at 9 ud af 10 vil leve i byer med flere end 50.000 indbyggere, og folk i disse byer vil tilbringe 90 procent af deres tid indendørs.

Paneldeltager Ellen Højgaard, som er direktør for Dansk Byplan Laboratorium, mener dog, at landområderne til gengæld vil blive brugt rigtigt meget af byboerne i fritiden, og at naturen vil være meget tilgængelig.

Det nære bliver attraktivt

Også Camilla van Deurs, som er arkitekt og partner hos Gehl Architects, mener, at landsbyerne har en fremtid:

- Det nære og det lille bliver voldsomt attraktivt, og en del af befolkningen vil søge mod landsbyerne for at finde andre former for fællesskab. Ude på landet kan man også finde større frihed til at skabe sit eget liv, hvilket er svært i byer og forstæder, som er meget planlagte.

Men så er der brug for, at der gives plads til eksperimenter på landet, og der er brug for infrastruktur som veje, tog, hurtigt internet og mobildækning. Det påpegede blandt andre Charlotte Riis Engelbrecht fra Sønderborg:

- Hos os har vi både en stærk hovedby og rigtigt attraktive yderområder, og vi ligger i Porten til Europa, så man skal holde op med at tale om udkant. Vi kan tilbyde fællesskaber og højt til loftet. Selvfølgelig kan vi ikke blive ved at tilbyde samme service i landområderne, hvis der ikke er folk, men jeg tror, at den teknologiske udvikling vil gøre det nemmere at bo på landet. For eksempel kan man nu – i modsætning til tidligere - få bragt varer ud på landet, som man har købt på internettet, og man vil nemmere kunne arbejde hjemmefra. Men man skal også kunne komme derud. Derfor er infrastrukturen vigtig.

Genopliv andelstanken!

Der står nu cirka 60.000 tomme boliger i landområderne, og det er med til at forstærke den negative spiral, hvor det er svært at låne penge til mursten på landet.

Anne V. Kristensen (V), som er næstformand i regionsrådet i Midtjylland, brænder for, at der igen kan komme liv i landsbyerne:

- Nogle af husene skal væltes, men jeg vil helst putte mennesker i. Jeg tror, at vi skal genoplive andelstanken på en række områder, ligesom det sker med købmandsbutikker i nogle landsbyer. Det kan også være børnepasning og andre opgaver. Men det kommer ikke af sig selv, både stat, regioner og kommuner skal gøre en indsats.

Afvikling over 20 år

Charlotte Riis Engelbrecht glædede sig over, at der mange steder på Folkemødet blev talt om at genoptage andelstanken:

- Det betyder, at vi som borgere motiveres til at være engagerede selv. Det er en god nyhed, for som politikere kan vi ikke tvinge borgerne.

- Derfor bliver jeg også provokeret, når forskere taler om at lukke landsbyer. Der bor jo mennesker i husene, som har boet der i generationer, og vi kan ikke bare flytte dem.

Paneldeltageren fra Dansk Byplan Laboratorium, Ellen Højgaard, nuancerede dog billedet af landsbylukninger:

- Der er jo ikke tale om, at folk bliver revet ud fra den ene dag til den anden. Forslaget lyder, at det skal ske som en kontrolleret udvikling over 20 år i samarbejde med landsbyerne og borgerne.

- Jeg bliver provokeret når forskere taler om at lukke landsbyer. Der bor jo mennesker i husene, som har boet der i generationer, og vi kan ikke bare flytte dem, sagde Charlotte Riis Engelbrecht, som sad i panelet i debatten om "Skrumpelev" i forbindelse med projektet DK2050 på Folkemødet på Bornholm. Ordstyrer var adm. direktør for Dansk Arkitektur Center Kent Martinussen.